

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda, tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta ...

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1658

II. Quomodo huius mysterij veritas contra Ethnicos probari possit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38954

quando dicatur, *diuini verbi corporatio* vt à S. Hil. in prologo super Pf. aliquando *contemperatio diuinitatis cum humanitate* vt à S. Greg. Nyss. orat. catechet. cap. 11. aliquando *inhumanatio, æconomia*, &c. vt à S. Damasc. lib. 1. de fide cap. 13. & alijs; vsus tamen communiter inuoluit, vt Incarnationis vocabulum tanquam omnium aptissimum ad illud significandum cæteris omnibus præferretur, vnde antiquissimi Ecclesiæ Patres illo vsi sunt, vt S. Cypr. lib. 2. contra Iudæos, S. Ambr. in cap. 2. S. Luca, S. Hieron. in cap. 1. S. Marci, S. Aug. lib. 10. de ciuit. Dei cap. 24. & plures alij, qui videntur illud desumpsisse ex eo loquendi modo, quo S. Ioannes cap. 1. mysterium istud expressit dicens: *Et verbum caro factum est*: & certè vocabulum istud Incarnationis omnium optime ineffabilem Dei erga nos charitatem exprimere videtur, qui propter nos viles & abiectos homunciones, eò vsque maiestatem suam demittere dignatus est, vt (sicut dicit Apost. Hebr. 2.) *carni communicauerit & sanguini*, illudque nobiscum commune habere voluerit, quod cum vilissimis & abiectissimis animalculis nobis commune est,

SECTIO II.

*Quomodo huius mysterij veritas contra
Ethnicos probari possit.*

CVM (vt Apost. princeps edixit ep. 1. cap. 3.)
debeamus semper esse parati ad satisfactionem omni
poscenti nos rationem de ea, que in nobis est, sse; possint
que varia occurrere occasiones, in quibus necessitas aliqua, vel saltem utilitas audientium id à nobis exigere videatur; idcirco, quod alij fusiùs, nos hîc breuiter, & quantum compendij ratio ferre potest, exequemur; ostendemusque, quibus argumentis contra ipsos Ethnicos, & Paganos hoc dominicæ Incarnationis mysterium demonstrari possit: ad illius autem veritatem demonstrandam duo præsertim hîc nobis probanda sunt; 1. quòd

L

vno

vnio illa naturæ diuinæ cum humana sit possibilis; 2. quod re ipsa in persona Christi facta sit.

Quod ad primum spectat, hoc argumento uti possumus. Illud restâ ratione naturali & prudentium arbitrio possibile merito iudicatur, quod nullis argumentis contrarijs potest sufficienter refelli, nec absurdum, aut impossibile demonstrari; atqui Incarnatio verbi diuini est eiusmodi; ergo merito possibilis assumari debet. Maior propositio huius argumenti constat ex eo, quod natura ipsa docet, viros prudentes nihil debere sine restâ ratione affirmare aut negare, ergo nec aliquid impossibile asserere, quando argumenta contraria probabiliter solui possunt. Minoris verò propositionis veritas constabit ex solutione argumentorū, quæ in contrarium afferri possunt, quorum præcipua sunt hæc, quæ sequuntur.

Primum est, indignum videri Deo, ut dicatur passus, crucifixus, mortuus, &c. Resp. in Christo Domino duas fuisse naturas diuinam, & humanam, & diuinam quidem omnis interitus, & mutationis expertem semper fuisse, non esse autem indignum Deo, imò eius charitate, & misericordiâ infinitâ dignissimum, ut secundum naturam humanam, quam assumpsit, pati & mori voluerit ijs de causis, quibus passum & mortuum esse credimus.

Secundum est, Deum non posse naturam humanam assumere, quin mutetur; hoc enim posito aliter se haberet quàm antea, nempe esset verus homo, cum antea non fuisset. Resp. mutationem illam totam se tenere ex parte naturæ assumptæ, non verò personæ assumptis, quæ in isto naturæ humanæ accessu nullo modo immutatur; cum natura humana, neque ut aliquid essenziale, neque ut aliquid accidentale, diuinæ illi personæ accesserit, nihilque reale in ipsam agere aut influere possit. Confirmatur hæc responsio ex eo, quod Deus per Incarnationem non acquirit, aut amittit vllam perfectionem sibi intrinsecam; quamuis enim fiat homo, humanitas tamen non sit intrinseca eius diuinitati, sed solum illi vnitur sine vlla intrinseca

trinfeca ipsius Dei mutatione; unde, quamvis ex eo, quod dicitur Deum factum esse hominem, recte colligatur, mutationem aliquam esse factam; non tamen necesse, factam esse in Deo, sed sufficit, quod facta sit in humanitate.

Tertium est, ea, quæ inter se nullam habent proportionem, non posse inuicem vñiri, ita vt ex eis fiat vnica substantia; inter Deum verò, & naturam creatam, cum infinite inter se distent, nullam posse proportionem reperiri. Resp. duplicem esse proportionem; vnã geometricam, per quam dicimus, rem aliquam esse alterã duplò, quadruplò, vel centuplò maiorem, vel minorem; aliam verò, quæ dicitur habitudinis, seu ordinis alicuius inter vnum aut alterum, qualis est inter potentiam, & obiectum, inter causam & effectum: quamvis autem inter Deum & naturam creatam nulla geometrica proportio sit aut esse possit, est tamen proportio habitudinis; nam persona diuina & natura humana sunt per se tales, vt hæc ab illa possit assumi, & tanquam à termino, & vltimo suo complemento pendere, & hanc illa possit sustentare, ac terminare.

Quartum est, Christum Deum & hominem fore tantum ens per accidens, & non per se; illud enim dicitur à Philosophis ens per accidens, quod fit ex duobus entibus completis, & actu existentibus; atqui natura diuina & humana in Christo sunt duo entia existentia & completa. Resp. verum esse ex duobus entibus in actu, quorum vtrumlibet sit in suo genere perfectum, completum, & terminatum, non posse fieri vnum per se; at verò natura humana singularis, quæ ratione est assumpta à Verbo, non est proprie ens in actu completo, siquidem est in potentia ad personalitatem tanquam ad terminum substantialem: quare ex illa & personalitate Verbi constare potest vnum ens per se, id est vna substantia vltimò completa seu persona.

Tam quod spectat ad secundum, varijs argumentis probari potest peractum esse Incarnationis mysterium; ac

illa, quæ de Christo Domino credenda proponuntur, esse fide dignissima: aliquot hîc magis popularia proponemus.

Primum sumi potest ex Christi miraculis, quorum testis est orbis vniuersus, quæque extant non solum in Euangelijs, quibus fidem non adhibent Ethnici, sed etiam in proprijs ipsorum historijs, cuiusmodi fuit silentium fallorum Deorum oraculis Christo adueniente impositum, cuius mentio fit apud Plutarchum & alios. Item eclipsis illa stupenda, quæ præter omnem naturæ ordinem in morte Christi accidit, cuius meminit Plegon chron. Ethnicus Adriani imperatoris libertus, lib. 13. de temporibus, vt refert Orig. lib. 2. cont. Celsum, & Euseb. in Chronico, illiusque etiam in archiuis Romanorum factam fuisse mentionem asserit Tertul. in apolog. aduersus gentes. Iisdem miraculis addi possunt prodigia, quæ nostro etiam tempore fiunt ad inuocationem nominis Christi varijs in locis circa agrotos, & debiles præsertimque circa energumenos, quæ omnia cum ipsius naturæ vires longè superent, à solo Deo fieri potuisse manifestum est; atqui Deus non potest falsum approbare: cum igitur hæc miracula ad testandam Christi diuinitatem, eorumque omnium, quæ de illo credimus, veritatem facta sint, sequitur illa omnia esse verissima ac fide dignissima.

Secundum argumentum duci potest ex modo, quo totius mundi ad Christi fidem conuersio facta est; hæc enim non est facta vi aut armis, nec per sapientes, aut potentes sæculi, sed per duodecim pisces, Philosophia ac litterarum humaniorum imperitos, idque non blanditijs, aut honoribus propositis, imò potius supplicijs, & carceribus, quin etiam suadendo relinquere amicos, parentes, consanguineos, calcare voluptates, colere humilitatem, castitatem, paupertatem, pati illatas iniurias, inimicis benefacere, peccata omnia deuitare, sicut & Plinius author Ethnicus testatur lib. 10. epist. 97. ad Traianum Imperatorem; hoc enim re verâ omnem industriam hu-
manam

manam prorsus exuperat, soliusque diuinæ potentia
proprium est, talibus medijs tam arduis, imò tam contra-
rijs, & paradoxis, non vnã solùm ciuitatem aut gen-
tem, sed totum mundum ad Christi fidem adduxisse;
nec solos pauperes, sed etiam diuites, Reges, Imperato-
res; nec solos idiotas, sed philosophos & sapientes, id-
que tam breui tempore; neque tantùm ad fidem Christi
adduxisse, sed etiam ad martyrium pro ipso perferen-
dum animasse.

Tertium argumentum duci potest ex ijs, quæ à Chri-
sto prædicta sunt & prænunciata, vt Hierosolymitanæ
urbis vastatio, templi destructio, Iudæorum dispersio &
captiuitas, ac innumera calamitates, quibus à Christi
morte attriti sunt; Euangelij per vniuersum orbem præ-
dicatio, Ecclesiæ catholicæ contra omnes tyrannorum
persecutiones, & hæreticorum machinationes victoria
& triumphus, & alia multa similia, quæ partim adimple-
ta esse cognoscimus, partim etiamnum adhuc hoc tem-
pore adimpleri cernimus: quæ omnia tam clarè & di-
stinctè prænunciata, tam certò & manifestè adimpleta,
non ab alio quam ab ipso Deo præsciri, & prænunciari
potuerunt.

Quartum denique argumentum desumi potest tum ex
infinito propè martyrum numero omnis ætatis, sexus,
conditionis, inter quos plurimi sapientiâ & ingenij præ-
stantiâ fuerunt celeberrimi, vt eorum scripta testantur;
qui tamen omnes pro fidei Christi confessione mortem
constantissimè subierunt; tum etiam ex puritate & san-
ctitate doctrinæ ipsius Christi, quæ vel ex se sola videtur
sufficere ad conuincendos, imò & persuadendos
animos illius authorem alium esse non posse,
quàm Deum omnis sanctitatis fontem, ac
proinde vera esse omnia, quæ in
cuius doctrina conti-
nentur.